

Referat møte Nasjonal komité Nasjonaljubileet 2030

Teams, 24.04.2025

Til stede fra nasjonal komite:

Masud Gharahkhani	Stortingspresident
Silke Karine Muotka	Sametingspresident
Gunnar Bovim	Leder for styret i Museene Arven
Olav Fykse Tveit	Preses Den norske kirke
Birte Nordahl	Generalsekr. Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Øystein Ekroll	Arkeolog og forsker

Forhindret fra å møte:

Sunniva Whittaker	Styreleder Universitets- og høyskolerådet
Gunn Marit Helgesen	Styreleder Kommunesektorens organisasjon
Jakob Øvensen Aanderaa	Styreleder Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner
Aslak Sira Myhre	Nasjonalbibliotekar

Øvrige deltakere tilstede på møtet:

Bjørn Arne Steine	Leder Stortingets ledelsessekretariat
Janne Hansen	Seniorrådgiver Sametinget
Heidi Anett Øvergård Beistad	Direktør Museene Arven
Borghild Lundebø	Leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030
Thomas Mittun-Kjos	Kommunikasjonsrådgiver STL

Velkommen

Komiteleder Masud Gharahkhani ønsket velkommen til møtet.

Han viste til stortingspresidenten digitale påkehilsen til det norske folk. Her ble påsken brukt som eksempel på at vi har en kristen kulturarv og at samfunnet vårt er utviklet på deler av denne arven. Dette ble brukt som en inngang til å løfte fram Nasjonaljubileet 2030 og tusenårsmarkeringen for slaget på Stiklestad i 1030 som milepæl i historien om kristning og riksdannelse i Norge.

Stortingspresidenten viste videre til at det nå er fem år igjen til jubileumsåret 2030 og at det er viktig at denne saken er satt på dagsorden, da planlegging av gode arrangement tar tid.

Vedtakssak 01/25 Utredning kommunikasjon Nasjonaljubileet 2030

Som oppfølging av den nye kommunikasjonsplattformen har sekretariatet gjennomført en utredningsprosess med kommunikasjonsgruppa som komiteen har stilt til rådighet.

Kommunikasjonsrådgiver Thomas Mittun-Kjos i STL presenterte kommunikasjonsgruppas anbefalinger til rammer for videreutvikling av visuell profil for nasjonaljubileet.

Innspill og refleksjoner i komiteen i etterkant av innledningen.

Komiteen reflekterte rundt utfordringen av enkel og tydelig kommunikasjon samtidig som man har ønske om å omfavne alle aspekt av historien.

Det er nødvendig å skjelne mellom jubileets visuelle profil og alt jubileet handler om. Jubileet bør ha en enkel, sterk og gjenkjennbar logo, så må alle perspektivene komme fram i teksten rundt. Det ble understreket at samisk er offisielt språk i Norge og at det vil være viktig at logo fungerer på alle språk, eller målformer.

Sekretariatet bes om å arbeide videre ut fra refleksjonene i møtet og teste ut forslag på komited medlemmer underveis i prosessen.

Vedtak:

Komiteen stiller seg bak arbeidsgruppens forslag til premisser for videre kommunikasjonsarbeid

Komiteen stiller seg bak anbefalingen om at arbeidsgruppen bistår også i det videre utredningsarbeidet

Sak 02/25 Grunnpremisser offisielt program 2030

Innledning v/ Heidi Anett Øvergaard Beistad, direktør Museene Arven.

Innspill og refleksjoner i komiteen i etterkant av innledningen.

Komiteen stiller seg bak refleksjonene i innledningen. Komiteen ser behov for god koordinering i jubileumsåret 2030 og legger derfor til et punkt i vedtaket som understreker sekretariatets særskilte ansvar i den forbindelse.

Vedtak:

Komiteen slutter seg til anbefalingen om at Stiklestad og Trondheim er felles hovedarena for Nasjonaljubileet 2030 i 2030.

Komiteen slutter seg til anbefalingen om at hovedfeiringen i 2030 legges til 29. juli med tilstøtende dager og at det legges offisielle program til både Stiklestad og Trondheim.

Komiteen understreker betydningen av god koordinering av jubileumsåret 2030 og peker på jubileumssekretariatet som særlig ansvarlig i den forbindelse.

Orienteringssak 01/25 Samarbeid Nasjonaljubileet 2030 og Crossings 200

Leder i jubileumssekretariatet Borghild Lundebø ga en muntlig orientering.

Innspill og kommentarer fra komiteen i etterkant av orienteringen

Stortingspresidenten er invitert til å delta på hovedmarkering 4. juli i Stavanger, men har dessverre ikke anledning til å delta.

Generalsekretær i STL, Birte Nordahl ønsker gjerne å stille for komiteen. Årets jubileumstema *Migrasjon og identitet* er svært relevant for STL og STL gjennomførte sin årskonferanse med dette som tema.

Preses Olav Fykse Tveit vil delta fra Den norske kirke på hovedmarkeringen 4. juli.

Den norske kirke har søsterkirker i USA og den evangelisk lutherske kirke har en markering 31. juli. Utvandrerjubileet gjør det naturlig for preses å delta også her.

Orienteringssak 02/25: Olavslampa

Sametingspresident Silje Karine Muotka representerte den nasjonale komiteen ved tenning av lampa under Ski-VM og refererte fra arrangementet. Det var et fint arrangement som fungerte etter hensikten, med ungdommer og offentlige representanter fra flere nivå.

Orienteringssak 03/25: Ungdommens hærpil

Leder i jubileumssekretariatet Borghild Lundebø ga en muntlig orientering og viste en presentasjonsfilm som er laget på grunnlag av de ungdomsintervjuene som er gjort så langt i jubileumsstafetten.

Innspill og kommentarer fra komiteen i etterkant av orienteringen

Filmen ble godt mottatt av komiteen, sametingspresidenten påpekte imidlertid at det manglet unge samiske stemmer i presentasjonsfilmen. Det vil også være viktig å høre samisk språk i en slik presentasjon.

Det ble presisert fra sekretariatet at filmen vil få tydelig representasjon av samiske unge stemmer etter jubileumsåret 2027, året som har et spesielt fokus på samiske historie og med jubileumstema *Tilhørighet*.

Orienteringssak 04/25: Forskningsnettverk 2030 og Norske Historiedager

Leder i jubileumssekretariatet Borghild Lundebø ga en kort muntlig orientering.

Eventuelt

Under eventuelt orienterte generalsekretær i STL Birte Nordahl.

STL har gjennom sitt arbeid med årets jubileumstema reflektert over at det primært var livssynsminoriteter som emigrerte for 200 år siden. Ut fra denne inngangen har de sett på om det finnes noen livssynsminoriteter som tenker at dette er en grunn til å flytte fra Norge i dag. Egne undersøkelser viser nettopp det, og det er bekymringsverdig. STL ser generelt ubehaget unge medlemmer møter knyttet til sin religiøse identitet- og særlig eskaleringen av hets og hat mot jøder og muslimer etter eskaleringen av krigen i Midtøsten i 2023. Ungdomssatsinger mot hat og hets kan virke antipolariserende og temaet skapte stort engasjement blant både unge og voksne. STLs Årskonferanse tematiserte dette på oppfordring fra de unge, og konferansen som ble avholdt i den største salen på Litteraturhuset i Oslo var fulltegnet, og med venteliste. Interesseorganisasjoner, forskere, politikere og andre deltok. Birte viste til også til at regjeringen i år har lagt fram 3 handlingsplaner mot hets i samfunnet; mot hets og diskriminering av samer, mot muslimfiendtlighet og mot antisemittisme. STLs arbeid sees i sammenheng med disse.

Under eventuelt orienterte sametingspresident Silje Karine Muotka.

Det bør i større grad arbeides med at Nasjonaljubileet 2030 synliggjøres og gjøres gjeldende i hele landet. Særlig er det et behov for å kommunisere dette i nord.

I 2006 er det 200 år siden grensedragningen mellom Norge og Russland. Denne grensedragningen har medført store negative konsekvenser spesielt for skoltesamene. Dette bør markeres som en del av Nasjonaljubileet 2030.

2027 er planlagt som et markeringsår for samisk tilstedeværelse, med *Tilhørighet* som årets jubileumstema. Saemien Sijte er i gang med planlegging av en kulturhappening i Trondheim i uke 5 (1. – 7. februar 2027) og eventuelt et arrangement høsten 2027. Idéene er foreløpig i skisseform, men det planlegges seminar om samene og kristendommen (både kristningen og seinere), utstilling, marked, konserter og ungdomsarrangementer. Til dette er det behov for oppmerksomhet og ressurser. Det krever finansiering av planlegging, koordinering og produksjon og finansiering av de ulike arrangementene.

Sametingspresidenten har som mål at Nasjonaljubileet 2030 skal behandles i plenum i juni 2025. Det er viktig for å komme et steg videre i arbeidet.

Referent:

Borghild Lundeby, leder sekretariat Nasjonaljubileet 2030

Stiklestad Nasjonale Kultursenter, en del av Museene Arven.